

1. หลักการและเหตุผล

ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีนโยบายพัฒนาด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยด้านปศุสัตว์มีรูปแบบผสมผสาน เป็นทั้งอาชีพหลัก อาชีพรอง และอาชีพเสริม ซึ่งเป็นแหล่งอาหาร เพิ่มรายได้ และสร้างงาน ตามข้อมูล ปี 2555 คริวเรือนเกษตรกรจำนวนมากเลี้ยงสัตว์เล็ก ได้แก่ แพะที่มีจำนวนรวม 491,567 ตัว เกษตรกรที่เลี้ยง จำนวน 41,582 ราย และสัตว์ปีก ได้แก่ ไก่วง จำนวน 70,788 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงจำนวน 7,046 ราย - เป็ดเทศ 6,777,312 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงจำนวน 385,047 ราย เป็นต้น เกษตรกรยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่มาก ในด้านเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม และด้านต้นทุน - ผลตอบแทนและอื่นๆ ดังนั้นจึงสมควรมีการจัดทำรูปแบบฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนและเหมาะสมที่ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในชุมชนที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้ทางวิชาการสมัยใหม่ รวมถึง การจัดการผลิตระดับฟาร์มเกษตรกรและการพัฒนาสถาบันเกษตรกร ในลักษณะกลุ่ม ชมรม หรือ เครือข่าย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืน (สัตว์เล็ก-สัตว์ปีก) นำร่องในชุมชนและในศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและทั่วไป
2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการผลิตและธุรกิจฟาร์มปศุสัตว์ที่ยั่งยืน ทั้งฟาร์มเกษตรกร กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ที่มีความยั่งยืนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
3. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนแก่เกษตรกร

3. เป้าหมาย

1. จัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี 45 แห่ง
2. เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี 240 ราย

4. พื้นที่ดำเนินงาน

1. ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 3 จังหวัดอำนาจเจริญ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 4 จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 5 จังหวัดเชียงราย และศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 8 จังหวัด นครศรีธรรมราช
2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 5 แห่ง ได้แก่ จังหวัดสกลนคร เลย หนองบัวลำภู เชียงราย และ นครพนม
3. สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 และ 4

5. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
 - 1.) ร่วมกำหนดแผนปฏิบัติงานและงบประมาณ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - 2.) ร่วมจัดทำโครงการกับหน่วยงานภูมิภาค และกำหนดชนิดสัตว์เล็ก - สัตว์ปีก ที่จะดำเนินงาน ดังนี้

- ด้านสัตว์ปีก (ไก่วง) ดำเนินงานในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 4 ดำเนินงานได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 4 จังหวัดสกลนคร , สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สกลนคร เลย นครพนม และหนองบัวลำภู
- ด้านสุกร (หมูหลุม) ดำเนินงานได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 5 จังหวัดเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 และ 4
- ด้านแพะ ดำเนินงานในพื้นที่สำนักงานสำนักงานปศุสัตว์เขต 8 ดำเนินงานได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 8 จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ด้านสัตว์ปีก (เป็ด) ดำเนินงานในพื้นที่ สำนักงานสำนักงานปศุสัตว์เขต 3 ดำเนินงานได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 3 จังหวัดอำนาจเจริญ

2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 4 จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 5 จังหวัดเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 8 จังหวัดนครศรีธรรมราช และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์เขต 3 จังหวัดอำนาจเจริญ

1.) จัดประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์จัดทำข้อมูลวิชาการ โครงสร้างการผลิต - ธุรกิจชนิดปศุสัตว์ที่เลือกศูนย์ฯละ 1 ครั้งๆละ 30 คน

2.) คัดเลือก และศึกษาจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนในพื้นที่ศูนย์ฯ และ ฟาร์มเกษตรกร 4 ศูนย์ฯละ 5 แห่ง รวม 20 ฟาร์ม

3.) จัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์สัตว์ที่ยั่งยืนแก่เกษตรกร รวม 4 ครั้งๆละ 30 คน รวมเกษตรกร 120 คน

3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร เลย หนองบัวลำภู เชียงราย และ นครพนม

1.) ประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์จัดทำข้อมูลเครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์และผู้เกี่ยวข้อง โครงสร้างการผลิต - ธุรกิจชนิดปศุสัตว์ที่เลือก ในเขตจังหวัด 5 จังหวัดๆละ 2 ครั้งๆละ 30 คน

2.) ศึกษาจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนของเกษตรกรชนิดที่เลือกในพื้นที่จังหวัดละ 5 ฟาร์ม รวม 30 ฟาร์ม

3.) จัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์สัตว์ที่ยั่งยืนแก่เกษตรกรจังหวัดละ 1 ครั้งๆละ 30 ราย

4. สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 และ 4 ดำเนินการขับเคลื่อนเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงหมูหลุมและประมวลองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ				หน่วย	จำนวน	หน่วยที่ดำเนินการ
	ต.ค. - ธ.ค.56	ม.ค. - มี.ค.57	เม.ย. - มิ.ย.57	ก.ค. - ก.ย.57			
1. ประชุมชี้แจง รายละเอียดการดำเนินโครงการ	←→				ครั้ง	1	ส.ส.ส. จัดที่ สวป. เขต 4
2. สวป.เขต คัดเลือก และจัดทำฟาร์มสาธิต เลี้ยง สัตว์ ที่ ยั่งยืน ประมวลองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอื่นๆ		←→			ฟาร์ม	20	สวป.เขต. จำนวน 4 แห่ง

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ				หน่วย	จำนวน	หน่วยที่ ดำเนินงาน
	ต.ค. - ธ.ค.55	ม.ค. - มี.ค.56	เม.ย. - มิ.ย.56	ก.ค. - ก.ย.56			
3. ศวป.เขต. ประชุมสัมมนา ผู้เกี่ยวข้อง รวบรวมองค์ ความรู้และวิชาการ โครงสร้างผลผลิต - ธุรกิจปศุสัตว์	←→						ศวป. เขต 3,4,5 และ 8
4. ศวป.เขต.จัดฝึกอบรม เกษตรกรเพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยีที่เหมาะสม		←→			ครั้ง/คน	3 ครั้ง/ 90 คน	ศวป.เขต.จำนวน 3 แห่ง
5. สนง.ปศจ.คัดเลือก และจัดฟาร์มสาธิตเลี้ยง สัตว์ที่ยั่งยืนประมวลงค์ ความรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและแบบการ บริหารการจัดการฟาร์ม		←→			ฟาร์ม	25	สนง.ปศจ.5 แห่ง
6.สนง.ปศจ. ประชุมสัมมนา ผู้เกี่ยวข้องขับเคลื่อน ชมรม/เครือข่าย เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ใน ชุมชน 2 ครั้ง/จังหวัด		←→			ครั้ง/คน	10 ครั้ง/ 300 คน	สนง.ปศจ.5 แห่ง
7. สนง.ปศจ. จัดฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดการฟาร์มที่ยั่งยืน	←→				ครั้ง/คน	5 ครั้ง/ 150 คน	สนง.ปศจ.5 แห่ง
8. การติดตาม ประเมินผล กิจกรรม/ โครงการ		←→			ครั้ง	2	ส.ส.ร่วมกับ ศวป. เขต.4 และศวป. เขต.8
9. สนง.ปศจ. ประชุมสัมมนา ผู้เกี่ยวข้องขับเคลื่อน ชมรม/เครือข่าย เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ใน ชุมชน 2 ครั้ง/จังหวัด		←→			ครั้ง/คน	10 ครั้ง/ 300 คน	สนง.ปศจ.5 แห่ง

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ				หน่วย	จำนวน	หน่วยที่ ดำเนินงาน
	ต.ค. - ธ.ค.55	ม.ค. - มี.ค.56	เม.ย. - มิ.ย.56	ก.ค. - ก.ย.56			
10. สนง.ปศจ. จัดฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดการฟาร์มที่ยั่งยืน	←→				ครั้ง/คน	5 ครั้ง/ 150 คน	สนง.ปศจ.5 แห่ง
11. ศวป.เขต 4 จัดงาน ไถ่รางวัล		←→			ครั้ง	1	ศวป.เขต 4

7. งบประมาณ เป็นเงิน 640,000 บาท

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบผลวิเคราะห์ ลักษณะการผลิตปศุสัตว์ที่ยั่งยืน (สัตว์เล็ก-สัตว์ปีก) ของจังหวัดน่าน,ทราบ
เครือข่ายผู้เกี่ยวข้องของธุรกิจปศุสัตว์ใช้ในการบริการแก่ผู้เกี่ยวข้อง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำฟาร์มเลี้ยง
สัตว์ที่ยั่งยืนที่เหมาะสมแก่เกษตรกรทั่วไป

กรอบการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2557
โครงการจัดทำระบบฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืน

ที่	หน่วยงาน	กิจกรรม ฟาร์มสาธิต	กิจกรรม อบรมเกษตรกร	กิจกรรม งานไถ่กว เมืองตักสิลา/อีสาน	กิจกรรม สัมมนาจัดทำ โครงสร้างการผลิต	กิจกรรม ประชุมชี้แจง การติดตามงาน	กิจกรรม ขับเคลื่อน เครือข่าย	กิจกรรมประเมินผล และเก็บข้อมูล วิชาการปศุสัตว์	รวม
1	ศวป.เขต 3	20,000	9,000	-	-	-	10,000	10,000	49,000
2	ศวป.เขต 4	20,000	9,000	100,000	15,000	15,000	-	15,000	174,000
3	ศวป.เขต 5	15,000	-	-	-	5,000	-	10,000	30,000
4	ศวป.เขต 8	20,000	9,000	-	-	-	-	15,000	44,000
5	สนง.ปศจ.หนองบัวลำภู	20,000	9,000	-	-	-	10,000	10,000	49,000
6	สนง.ปศจ.สกลนคร	20,000	9,000	-	-	-	10,000	10,000	49,000
7	สนง.ปศจ.นครพนม	20,000	9,000	-	-	-	10,000	10,000	49,000
8	สนง.ปศจ.เลย	20,000	9,000	-	-	-	10,000	10,000	49,000
9	สนง.ปศจ.มุกดาหาร	8,000	9,000	-	-	0	10,000	10,000	37,000
10	สนง.ปศจ.เขียงราย	20,000	9,000	-	-	-	8,000	3,000	40,000
11	สนง.ปศข.3	-	-	-	-	0	20,000	15,000	35,000
12	สนง.ปศข.4	-	-	-	-	0	20,000	15,000	35,000
รวม		183,000	81,000	100,000	15,000	20,000	108,000	133,000	640,000

หมายเหตุ : 1. กิจกรรมจัดทำฟาร์มสาธิต รวมจังหวัดละ 5 ราย โดย สนง.ปศุสัตว์จังหวัดสนับสนุนวัสดุเกษตรกรแก่เกษตรกรฟาร์มละ 4,000 บาท งบประมาณ รวม 20,000 บาท/จังหวัด
เฉพาะจังหวัดมุกดาหาร 2 ราย รายละ 4,000 บาท รวม 8,000 บาท

